

دیروی نگدال 2014 Progress Report

گلیں باسکاں۔

اے منی وش بہتی انت کہ من گوہگلیں سالء ”دہ سال“ء نگدال شئے دیمء پیش کت۔ اے سالء یک رندے پدء شئے دیمء 2014مء نگدالء پیش کنگ آں۔ ہنچوش کہ شماسر پدات ”سید ہاشمی ریفرنس ریفرنس کتابچہ“ء بنیادی مولء مراد سے لبزانی سرء براں بلوچ، بلوچی ء بلوچستان کہ ہر سین لبزگوں یک دومیء ہنچ انت۔ شہید صباد شتیریء مولء مراد ہم ہے بوتگ، شہید صباد شتیریء نہ روج چارنگ ء نہ شپ براں شپ ء روج جہدء کوشت کنگ، شہید ء واپ داں کجام حدء پیلو کنگ؟ درستیں چیز شئے دیمء انت ء شتاوت شتر تر فیصلہ کت کن ء۔

ہر کس زانت کہ مروچگیں دنیا ء بیٹا نرء دگنی انت۔ ہک چیز گوات ء میار انت بلے کتابچہء مر آگش ء دیواناں مہلوک ء آیک ء دومی نیمگ ء پ M.Phil Ph.D دگ پٹ پو لے ء کتابچہء ایریں مواداں مک زیزگ وت اے ہبر ء گواھی ء دنت کہ کتابچہء ارزش مروچی ہم ہاؤء بر جاہ انت انسان چاگرد ء جاواری پتہ ار انت۔ جاو کہ نگیں بنت انسان ہم نگیں بیت ء کار اڑاندانی آماج بنت، اگاں جاو رجوان انت گڈ امر دم پے جوانی کار کت کت۔ اے گل شئے مہر ء دوستی انت، شئے دوستی ء دوزواھی انت کہ نگیں جاو رانی توک ء ہم کتابچہء وتی وس ء واک ء باز دیروی کنگ۔ ہما مردم کہ گوں کتابچہء ہنچ انت، آشر ء زان انت کہ کتابچہء مسترین جنجال مالی درء وسیلہ انت اے مالی لوٹ گیشتر چہ باسکانی بخاری ء پیلو کنگ بیت۔ اے سال ء ہم مالی جاو نگیں بوتگ انت بلے چہ بلوچستان سرکار ء نیمگ ء بیست لک ہلدار ء مک ء کتابچہء کاراں داں مز نیں حدء ء ٹیک داتگ۔ بلے اے آڈار کی مک انت کہ دائم نہ بنت دیمتر ء ہم کتابچہء ہے وڑیں مک پکار بنت پر چا کہ کتابچہء دیمتر ء بازیں کار کنگی انت۔ انگت ہم بازیں کار پے بے زئی ء ہتل انت۔ کتابچہء وتی باسک ء دوزواہاں اے امیت داریت کہ دیمتر ء ہم آوتی مک ء ہے وڑء بر جاہ دار انت۔

! گلیں باسکاں

زبان زندگیں راجانی مسترین ہڈی انت، توہمے سر پد بے کہ زبان راج ء ارواہ انت۔ بے زبان راج ہما چون انت کہ آئی ء توک ء ساہ مان مہ بیت۔ سید ہاشمی ریفرنس کتابچہء بنیادی مولء مراد بلوچ، بلوچی ء بلوچستان انت۔ ماوتی دہ سالی مر آگش ء اے جار جنگ ات کہ کتابچہء بلوچی زبان ء سرء کار کنگ ء غلام رسول کلمتی ء نامینیت چہ ہمارو ء کتابچہء یک ”راستگال“ براں ڈشنری ء سرء کار۔ نگج کت ء اے کار ء بار غلام رسول ء کوپکاں دیگ بوتگ ات ء مز نیں وشیں ہبر ایش انت کہ غلام رسول ء وتی کار داں مز نیں حدء ء پیلو کنگ۔ ”بلوچی راستگال“ ء نام ء اے راستگال پے راج ء شنگ کنگ بیت۔

من پرے ہبر سک بازو شٹاں کہ بازیں ورنہ گوں کتابچہء ہنچ انت ء پے ایمانداری ء دستکی راجی کاراں دیم ء بران انت بلے اے ورنایاں راج ء دلہڈی پکار انت کو اس ء زانکارانی رہشونی پکار انت۔ دنیا ء توک ء ہچ کار بے کنگ ء نہ بیت۔ بلوچی بتلے ہست کہ ”گوں دگر ء انت چو پگ ء انت، گوں وت ء انت چو جگ ء انت“ گنگ ء اے ارزا نیں کارے بلے راستی ء اے ہماراجی ڈبہ انت کہ باز گران انت پے اے ڈبہ ء دیم ء برگ ء زانکار ء کو اسانی مک پکار انت۔ ما پیسر ء ہم

جار جنگ ءیک رندے پدء جار جنیں کہ مارا کوا اس ءزانتکارانی مک ءہمراہ داری پکار انت، آیانت ءگول ماہمراہ داری بہ کن انت۔
 اے کتابچہ شہید صبا دشتیاری ءچہد ءراجی دلسکی ءبرورد انت۔ شہید صبا ءبازیں کار دنیگ منگ انت کہ سرجم کنگ لوٹ انت۔ شہید صبا دشتیاری ءنو کری ء
 زب بلوچستان دانشجاء ہزاں یونیورسٹی ءپشت کپتنت انت مئے ارادہ ہمیش ات کہ آرتاگاں کتابچہ ءرس انت گڈ کتابچہ استاد صبا دشتیاری ءکاراں دیمتر ء
 جزییت اے ردء ماگول آئی ءکھول ءمرماں نند ءنیاد ہم کنگ ات، بلے چہ آپلو ءماراچ وڑیں امیت گندگ ءنیگ انت۔ ایٹاں ابید کتابچہ دگہ بازیں کار
 کنگ لوٹیت پہ اے درستیں منگیں کاراں ماراشئے مک ءدوزوا ہی پکار انت۔
 کتاب:-

شما سہی ات کہ کتابچہ ءگول 2200 کتاباں وتی گا گنج زرتنگ ءکتابانی کچ چہ دہ ہر ءر ءگین انت (ابید چہ تا کبند ءماہتا کاں)۔ کتابچہ ءلبز انکی ءپٹ پولی پڑ ءوتی
 وس ءواک ءگام دیم ءبران کنگ انت ءاے دوئیں سالاں ہم کتابچہ ءسے کتاب چاپ کنگ ءدگہ، لہتیں کتاب پہ چاپ ءشنگ ءجریدگ انت۔
 کتابانی درجہ بندی:-

کتابچہ ءاے مول ءمر ادانی تء انت کہ وتی باسکاں گین چہ گین مک ءآسراتی بہ دنت، اے درگت ءکتابانی شوہازگ ءآیانی درجہ بندی کنگ چہ درستاں
 گیشتر ارزش داریت اے ردء واجہ خالد بلوچ ءعبد الواحد ءدرجہ بندی ءکار نو ددرسد (90%) سرجم بوتگ۔ درجہ بندی ءسرجمی ءپد کتابانی کپیوٹرائزڈ ءکار۔ گنج
 کنگ بیت۔

باسک

اولی سال ءکتابچہ ءباسکانی کچ ہشتاد بوتگ بلے مروچی اے کچ کس اس 1443 انت۔

کورس

ہنچوش کہ من پیسر ءگوشت کہ ”انسان چا گرد ءجاورانی چہد ار انت۔ جاور کہ نگیگ بنت انسان ہم نگیگ بیت ءکار اڑاندانی آماج بنت، اگاں جاور جوان انت
 گڈ امر دم پہ جوانی کارکت کنت“۔ چہ ہبر ءھر کس سہی انت کہ بلوچ سرڈ کار لبز انکی ءزانشی ادارہانی سر ءروش، آیانی کارانی دیم ءاڑاند ءزانشی مردمانی کشت ء
 کوش ءوڑیں نگیگیں جاورانی آماج انت بلے اے نگیگیں جاوراں ہم کتابچہ ءوتی کار نہ داشنگ انت، البت کتابچہ ءوتی، لہتیں منگیں کارانی سب ءاے سال ء
 بلوچی کورس ءکار، لہتیں دمگاں ہتل کنگ بوتگ انت۔ بازیں دمگاں کورس ہما بر جم دارگ بوتگ انت۔ ہنچوش کہ شما سہی ات کہ سید ہاشمی ریفرنس کتابچہ ء
 چہد ءکوشستاں کراچی ءدانشجاء بلوچی کورس۔ گنج بوتگ انت ءنوں دانشجاء ءوتی وڑ ءہمے کار بر جاہ داشنگ۔ نوں مئے جہد ہمیش انت کہ کتابچہ شہید بے نظیر
 یونیورسٹی ءبلوچی کورس ءکاراں۔ گنج بہ کنت۔

کمیٹی

کتابچہ ءپہ کارانی دیم ءبرگ ءہاتر ءوہد پہ وهد کمیٹی اڈاتگ، دانکہ کار گہتر ءجوانی ءدیم ءبرگ بہ بنت۔ اے کمیٹی بر جاہ انت ءوتی کاراں دیم ءبران انت۔
 ایٹانی ٹوک ءزانشی کمیٹی، دستوری کمیٹی ءانسائیکلو پیڈیا بلوچستانیکا کمیٹی ہوار انت۔

مڑاہ داریں باسکاں

ہنچوش کہ شما سہی ات کہ گونگیں دہ سالانی نگدال ءتہ ءمر آگش ءدیوانانی حال سرجم ءشئے دیم ءشنگ کنگ بوتگ انت۔ پمیدیکا من ایوکا اے سال ءنگدال ء

شے دیم پیش کنگاں۔ ده سالی مرگش گونگيس سال ءماں ءداد ديوان گونگيس سال ءماں نيشنل ميوزيم ءتالار براں آڈو ثوريم ءدارگ بوتگ ات۔ آئی ءپد دومی مرگش شهيد صبا دشتياري ءسال روي ءدرگت ءماں مليء سرينه هال ء”صبا شهيد ءپگر ءفلسفہ“ ءنام ءدارگ بوتگ ات کہ آئی ءتوک ءشعري ديوان هم هوار ات۔ آئين ءرد ءدوسالاني ت ءشش ديوان بيگ لوٹ انت بلے اے دويس سالاني نيام ءبيست ءنچ ديوان ءنياد په کتاجاه ءکاراني ديروي ءبر جم دارگ بوتگ انت۔

تاکبندانی پهریزگ

بلکيس بازيں مردم سهي مه بنت که کتاجاه ءگونگيس پنجاه شست سالاني تاک ءتاکبندانی ڈيجيٹائيزيشن ءکارنگنج کنگ۔ اے رده ورنايانی یک ٲيمے ءاے گرانيس بار وئی کوپگان زرتنگ ءداں مروچی اے رده آياں اولی بهر سرجم کنگ۔ بازيں هنجيس تاکبند ءماهتاک هست که آياں لهتيس تاک مارادست نه کپتنگ انت ءما ايشی ءجار هم جنگ ات که اگان کسے ءگور ءهے تاکبند ءماهتاک هست اگان ءدای ديگ نه لوٲيت بلے آڈاڑکی مارا به دنت ایش ءپد ءوتی امانتاں به زیريت۔ دومی ءتسي بهر ءسر ءکار برجاه انت۔ هے ورنا که آياں اے گرانيس ڈبه وئی سر ءزرتنگ سدستا کرزانت۔

تندجاه

جوڑ کنگ۔ مے جهد هميش انت که اے تندجاه ء(www.shrlibrary.org) گونگيس دور ءهنگر نچی ءهاتر ءکتاجاه ءوتی تندجاه براں ويب سائٹ هستيس دور ءلوثانی پد ءبه بيت ءمردم چه آئی ءسيت ءنف به زیر انت۔ اے رده کتاجاه ءیک باسکه ايشی ءسر جميس حرج وئی سر ءزرتنگ ءايشی ءاڈ کنگ يا جوڑ ءمے مک کنگ۔ کتاجاه ءبر ءدا انگيس سائٹ ءشما دنياء کجام هم هند ءدگ ءنشت ءچارت (Inspire web. developer) کنگ ءواجه اجمل لطيف بلونج کن ات۔

آسرائی، مک ءنوکاری

هک اداره بے آسرائیاں سرجم نه بيت هے وڑ ءکتاجاه ءمدام هے جهد بوتگ که آباسک ءپٹ پول کاراں هر وڑيس آسرائی به دنت۔ اے رده نوٹواسيٹ مشين ءبک شيف نوک کنگ بوتگ انت۔ هر وڑ ءکه مے دست ءبوتگ ماجهد که باسک ءپٹ پول کاراں هر وڑيس آسرائی به رسيٲ۔ گوش انت که انسان ءزانت ءکچ ءکسا سے هست۔ بلے اداره هماچيز انت که آئی ءهک چيز ياداشتی شکل ءآئی ءگور ءبه بيت ءهماچيز راستيس دروشم ءپيش کنگ به بيت۔ اے مے راجی ڈبه انت که ماکتاجاه ءهک چيز ءراج ءدیم ءبياريس ءآياں سهي به کن ايس۔ هے چيز انت که داں مروچی ماراج ءبيسه نه پروشنگ ءاے هبر پزامز نيل هبرے که راج مے سر ءبيسه کنت۔ پرچا که ماهمک گپ ٲچکيس وڑ ءراج ءدیم ءاير کنگ دانکه مردم سهي به بنت۔ گڈ سر ءمن کلّيس باسک، هصيل ءدوزوا هانی تئاں گراں۔ کتاجاه شے مه ءدوستی، سٲک ءدلبدی ءدای رهچار انت۔ بازمنت۔ پاکيس پروردگار شے ٲشت ءپناه بات۔

شے کتر

کارگشاد